

ARREST VAN HET GERECHT (Vierde kamer)
14 januari 1993 *

In zaak T-88/91,

F, voormalig ambtenaar van de Commissie van de Europese Gemeenschappen, vertegenwoordigd door F. Jongen, advocaat te Brussel, domicilie gekozen hebbende te Luxemburg ten kantore van Mr. L. Frieden, Avenue Guillaume 62,

verzoeker,

tegen

Commissie van de Europese Gemeenschappen, vertegenwoordigd door H. van Lier, lid van haar juridische dienst, als gemachtigde, bijgestaan door D. Waelbroeck, advocaat te Brussel, domicilie gekozen hebbende te Luxemburg bij R. Hayder, representant van de juridische dienst, Centre Wagner, Kirchberg,

verweerster,

betreffende een beroep tot nietigverklaring van het besluit tot afwijzing van verzoekers klacht tegen de afrekening van zijn rechten op een invaliditeitsuitkering, wat de daarbij gehanteerde berekeningsgrondslag van deze uitkering betreft,

wijst

HET GERECHT VAN EERSTE AANLEG (Vierde kamer),

samengesteld als volgt: C. W. Bellamy, kamerpresident, A. Saggio en C. P. Briët, rechters,

griffier: H. Jung

gezien de stukken en na de mondelinge behandeling op 17 november 1992,

* Procestaal: Frans.

het navolgende

Arrest

De feiten en het procesverloop

- 1 Verzoeker trad in 1975 in dienst van de Commissie. Hij werd per 1 april 1980 als ambtenaar in vaste dienst aangesteld. Na een handgemeen op 6 oktober 1982 met de directeur-generaal Personeelszaken en algemeen beheer werd besloten hem bij wege van tuchtmaatregel te ontslaan, zonder vermindering of intrekking van zijn recht op ouderdomspensioen. Nadat dit besluit bij arrest van het Hof nietig was verklaard, werd hij bij een nieuw besluit van de Commissie van 6 mei 1985 opnieuw ontslagen, ook ditmaal zonder vermindering of intrekking van zijn recht op ouderdomspensioen.
- 2 Op 15 mei 1985 verzocht verzoeker om toepassing van artikel 73 van het Statuut van de ambtenaren van de Europese Gemeenschappen (hierna: „Ambtenarenstatuut”), bepalende dat „de ambtenaar met ingang van de dag zijner indiensttreding verzekerd (is) tegen uit beroepsziekten en ongevallen voortvloeiende risico's”. Op 28 juli 1987 bracht het tot aanstelling bevoegd gezag krachtens artikel 21 van de regeling waarin de instellingen krachtens artikel 73, lid 1, Ambtenarenstatuut in onderlinge overeenstemming de voorwaarden hebben bepaald waaronder deze risico's worden gedekt (hierna: „de regeling”), het ontwerp-besluit ter kennis van verzoeker, te zamen met de conclusies van de door de instelling aangewezen arts, professor R. De Buck.
- 3 In het ontwerp-besluit van 28 juli 1987 heette het meer in het bijzonder dat, „nu de juiste datum van de verergering (van F.'s gezondheidstoestand) niet is gepreciseerd, en in 1978 geen arbeidsongeschiktheid is vastgesteld, die datum op 1 juli 1978 moet worden bepaald”. In het ontwerp werd het bedrag van de invaliditeits-

uitkering vastgesteld op de grondslag van verzoekers maandsalaris tijdens de twaalf maanden vóór die datum, zulks overeenkomstig artikel 73, lid 2, Ambtenarenstatuut, bepalende dat de uitkering bij blijvende gedeeltelijke invaliditeit wordt berekend „op de grondslag van zijn maandelijks salaris, toegekend over de twaalf maanden voorafgaande aan het ongeval”. In het ontwerp erkende de Commissie een blijvende gedeeltelijke invaliditeit van beroepsmatige oorsprong van 30 %.

- 4 Daarop verlangde verzoeker dat zijn geval overeenkomstig artikel 21 van de regeling aan de medische commissie zou worden voorgelegd. Op 26 mei 1988 kwam de medische commissie tot de conclusie, dat verzoekers aandoening was geconsolideerd. Zij bepaalde de blijvende gedeeltelijke invaliditeit op 80 %, onderverdeeld als volgt: 12 % verband houdend met zijn toestand vóór zijn indienstreding bij de Gemeenschap, en „de rest, 68 % dus, voortkomend uit zijn beroepswerkzaamheden zonder dat andere factoren hiertoe hebben bijgedragen”. Van deze 68 % zijn volgens de medische commissie 18 % het gevolg van de gebeurtenissen op 6 oktober 1982, die tot verzoekers eerste tuchtrechtelijk ontslag hebben geleid.

- 5 Bij besluit van 15 juli 1988 stelde de Commissie op basis van haar uitlegging van het rapport van de medische commissie, verzoekers invaliditeit van beroepsmatige oorsprong vast op 50 %, wat dus inhoudt dat de 18 % invaliditeit voortvloeiend uit het incident van 6 oktober 1982 niet in aanmerking werd genomen. De datum van het feit dat de invaliditeit had veroorzaakt werd in dat besluit niet uitdrukkelijk vermeld. Het besluit vermeldde het bedrag van het kapitaal overeenkomend met een invaliditeit van 50 %, verminderd met het kapitaal overeenkomend met de invaliditeit van 30 % die verzoeker op basis van het ontwerp-besluit reeds was toegekend.

- 6 F. stelde beroep in bij het Gerecht, dat het besluit van 15 juli 1988 nietig verklaarde voor zover de invaliditeit van beroepsmatige oorsprong daarbij op 50 % was bepaald (arrest van 26 september 1990, zaak T-122/89, F, Jurispr. 1990, blz II-517). In dat beroep betoogde verzoeker, dat de medische commissie rechtens genoegzaam heeft aangetoond, dat de 18 % invaliditeit het gevolg was van de beroepsziekte waaraan hij tevoren reeds leed; het Gerecht heeft deze zienswijze aanvaard. Bij arrest van 8 april 1992 heeft het Hof de door elk van de twee partijen tegen het arrest van het Gerecht ingestelde hogere voorzieningen verworpen (zaak C-346/90 P, Jurispr. 1992, blz. I-2691).

- 7 Ter uitvoering van het arrest van het Gerecht van 26 september 1990 deelde de Commissie F. bij brief van 6 november 1990 mee, dat de uit zijn beroepsziekte voortvloeiende blijvende gedeeltelijke invaliditeit op 68 % moest worden vastgesteld. Tevens werd daarin het kapitaalbedrag meegedeeld dat overeenkomt met de extra invaliditeit van 18 %.
- 8 Door verzoeker daarom verzocht, stuurde de Commissie hem op 29 januari 1991 de afrekening van de vaststelling van zijn rechten krachtens artikel 73, lid 2, Ambtenarenstatuut. Blijkens die afrekening heeft het tot aanstelling bevoegd gezag voor de berekening van het aan verzoeker verschuldigde kapitaal de periode van 1 juli 1977 tot 30 juni 1978 in aanmerking genomen.
- 9 Bij brieven van 2 en 4 maart 1991 diende verzoeker klacht in tegen die afrekening, voor zover daarin voor de berekening van zijn uitkering was uitgegaan van zijn maandelijks basissalaris over de periode van 1 juli 1977 tot 30 juni 1978. Zijns inziens moest zijn uitkering worden berekend op basis van zijn maandelijks basissalaris over de periode van oktober 1981 tot oktober 1982. Bij besluit van 20 september 1991, dat verzoeker op 7 oktober 1991 is meegedeeld, heeft de Commissie zijn klacht uitdrukkelijk afgewezen.
- 10 In die omstandigheden heeft verzoeker bij op 13 december 1991 ter griffie van het Gerecht neergelegd verzoekschrift beroep ingesteld tot nietigverklaring van het besluit tot afwijzing van zijn klacht. De schriftelijke behandeling heeft een normaal verloop gehad. Het Gerecht heeft, op rapport van de rechter-rapporteur, besloten zonder instructie tot de mondelinge behandeling over te gaan. De mondelinge behandeling heeft plaatsgehad op 17 november 1992.

Conclusies van partijen

- 11 Verzoeker concludeert dat het het Gerecht behage:

- het beroep ontvankelijk en gegrond te verklaren;

- nietig te verklaren het besluit van de Commissie van de Europese Gemeenschappen van 20 september 1991, voor zover verzoekers klacht van 2 en 4 maart 1991 daarbij is afgewezen;

- mitsdien die klacht ontvankelijk en gegrond te verklaren, en vast te stellen dat verzoeker ter zake van invaliditeit recht heeft op een kapitaaluitkering, berekend op basis van zijn salaris over de twaalf maanden vóór oktober 1982 of maart 1985;

- verweerster in alle kosten te verwijzen.

Verweerster concludeert dat het het Gerecht behage:

- het beroep niet-ontvankelijk of althans ongegrond te verklaren;

- te beslissen over de kosten naar recht.

De ontvankelijkheid

Argumenten van partijen

- ¹² Volgens de Commissie is het beroep niet-ontvankelijk. Zij stelt, dat de door verzoeker betwiste berekeningsgrondslag hem reeds bij de brief van 28 juli 1987 was meegedeeld, en reeds was toegepast in haar besluit van 15 juli 1988 waarbij de invaliditeit op 50 % was vastgesteld, én in dat van 6 november 1990 waarbij dat percentage ter uitvoering van het arrest van het Gerecht van 26 september 1990 met 18 % is verhoogd.

- 13 De gevraagde afrekening die verzoeker op 29 januari 1991 is toegezonden, is volgens de Commissie dan ook een louter bevestigende en niet een bezwarende handeling. Het besluit van 6 november 1990 blijft immers beperkt tot een verhoging met 18 % van het percentage blijvende invaliditeit van beroepsmatige oorsprong, waartegen verzoeker met zijn beroep tegen het besluit van 15 juli 1988 bij uitsluiting was opgekomen. Wat de gekozen referentiedatum betreft, is de Commissie van mening, dat het haar na het arrest van het Gerecht van 26 september 1990 en ingevolge artikel 176 EEG-Verdrag niet toekwam op het besluit van 15 juli 1988 terug te komen. Bovendien was in het op 28 juli 1987 aan verzoeker meegedeelde ontwerp-besluit uitdrukkelijk vermeld, dat het begin van zijn beroepsziekte op 1 juli 1978 moest worden bepaald. In het ontwerp werd erop gewezen, dat het als een definitief besluit was te beschouwen voor zover verzoeker niet binnen 60 dagen om raadpleging van de in artikel 23 van de regeling bedoelde medische commissie verzocht. Aangezien verzoeker de medische commissie heeft laten bijeenroepen om zich uit te spreken over het invaliditeitspercentage en niet over de berekeningsgrondslag van zijn uitkering, en de medische commissie bovendien de — in het ontwerp-besluit van 28 juli 1987 vermelde — conclusies van professor R. De Buck inzake het begin van zijn beroepsziekte heeft bevestigd, heeft de Commissie het voorlopig besluit van 28 juli 1987 enkel heroverwogen wat het invaliditeitspercentage en niet wat de berekeningsgrondslag van het aan verzoeker te betalen kapitaal betreft.

- 14 Volgens verweerster waren dus de brief van 28 juli 1987, of subsidiair de brieven van 15 juli 1988 en 6 november 1990, waarbij de datum van de uit verzoekers beroepswerkzaamheden voortvloeiende verergering van zijn gezondheidstoestand werd vastgesteld, bezwarende handelingen waartegen beroep openstond. Vanuit dit oogpunt is in casu irrelevant of de juiste afrekening van de vaststelling van verzoekers rechten hem overeenkomstig artikel 26 van de regeling is meegedeeld, nu in het ontwerp-besluit van 28 juli 1987 uitdrukkelijk was vermeld, dat 1 juli 1978 de datum was waarvan voor de berekening van de uitkering moest worden uitgegaan. Daarbij komt nog, dat dit ontwerp-besluit hoe dan ook de in artikel 26 van de regeling bedoelde afrekening vormt.

- 15 Volgens verzoeker is het beroep ontvankelijk. Zijns inziens is de hem op 29 januari 1991 meegedeelde afrekening van de vaststelling van zijn rechten een bezwarende handeling. Het betreft de eerste en enige handeling die de door de Commissie gehanteerde berekeningsgrondslag vermeldt. In de handelingen van 28 juli 1987, 15 juli 1988 en 6 november 1990 zijn bedragen vastgesteld, zonder dat daarbij details of een berekening zijn meegedeeld.
- 16 Bovendien moest verweerster hem krachtens artikel 26 van de Regeling de afrekening van de betaalbaarstelling van zijn rechten medelen. De brieven van 28 juli 1987, 15 juli 1988 en 6 november 1990, die maar weinig informatie bevatten en niet de volledige becijfering van de uitkering bevatten, kunnen niet als afrekeningen in de zin van artikel 26 worden beschouwd. Doordat de Commissie zich niet heeft gehouden aan de voor haar uit artikel 26 voortvloeiende verplichtingen, kon verzoeker dus geen klacht indienen voordat de afrekening hem op 29 januari 1991 was meegedeeld.

Beoordeling door het Gerecht

- 17 Om te weten of in de onderhavige zaak de klacht is ingediend en het beroep is ingesteld binnen de in het Statuut vastgestelde termijnen, moet eerst worden bepaald welke inzake de berekeningsgrondslag van de invaliditeitsuitkering de bezwarende handeling is die het voorwerp is van het onderhavige geding.
- 18 Volgens vaste rechtspraak is een besluit eerst dan een definitieve standpuntbepaling en dus een bezwarende handeling, wanneer het een uitdrukkelijke en naar behoren gemotiveerde wilsverklaring van de administratie bevat, die rechtsgevolgen schept (arresten Hof van 20 november 1980, zaak 806/79, Gerin, Jurispr. 1980, blz. 3515, r. o. 5, en 14 juli 1981, zaak 145/80, Mascetti, Jurispr. 1981, blz. 1975, r. o. 10, en arrest Gerecht van 3 april 1990, zaak T-135/89, Pfloeschner, Jurispr. 1990, blz. II-153, r. o. 17).

- 19 Bovendien volgt uit artikel 25, tweede alinea, Ambtenarenstatuut, dat elk individueel besluit schriftelijk ter kennis van de betrokken ambtenaar moet worden gebracht en met redenen moet zijn omkleed. De klacht- en beroepstermijnen van de artikelen 90 en 91 Ambtenarenstatuut gaan slechts in vanaf deze mededeling.
- 20 Meer in het bijzonder is in artikel 26 van de regeling bepaald, dat de afrekening van de betaalbaarstelling van de rechten van de ambtenaar uit hoofde van de verzekering tegen ongevallen en beroepsziekten, hem ter kennis moet worden gebracht. Deze specifieke regel vloeit voort uit een meer algemeen vereiste inzake de vaststelling van geldelijke rechten, dat eveneens ten grondslag ligt aan artikel 40 van bijlage VIII bij het Ambtenarenstatuut, bepalende dat aan de ambtenaar een gespecificeerde berekening van zijn pensioenrechten wordt overgelegd. De betrokkene kan de regelmatigheid van het vaststellingsbesluit en het nut van een beroep namelijk slechts beoordelen, wanneer alle elementen die de administratie bij de berekening van zijn pensioenrechten in aanmerking heeft genomen, hem zijn meegedeeld. Eerst vanaf deze mededeling gaan de termijnen voor klacht en beroep in.
- 21 In het licht van deze beginselen moeten dus de aard en de inhoud van de verschillende tot verzoeker gerichte handelingen worden onderzocht, teneinde vast te stellen op welke datum hem duidelijk en uitdrukkelijk kennis is gegeven van het besluit tot vaststelling van de betwiste berekeningsgrondslag, die functie is van de datum die de administratie in aanmerking heeft genomen als beginpunt van de aan zijn beroepswerkzaamheden te wijten verslechtering van zijn gezondheidstoestand.
- 22 Het Gerecht stelt in de eerste plaats vast, dat het ontwerp-besluit van 28 juli 1987, dat uitdrukkelijk de datum van de door verzoekers beroepswerkzaamheden veroorzaakte verergering van zijn ziekte vermeldde en dat hem ter kennis is gebracht, om de hierna uiteengezette redenen niet kan worden beschouwd als een bezwarend besluit, en niet kan worden geacht een afrekening van de betaalbaarstelling van zijn rechten in de zin van artikel 26 van de regeling te zijn.
- 23 Een dergelijk ontwerp is een zuiver voorbereidende handeling, die in het kader van een statutaire procedure ter kennis van de ambtenaar wordt gebracht ter vrijwaring

van zijn rechten. Hoewel die handeling vanwege het voorwerp van de procedure waarvan zij deel uitmaakt, voor de betrokkene rechten kan doen ontstaan, kan zij door de instelling geenszins aan hem worden tegengeworpen (beschikking Hof van 9 juni 1980, zaak 123/80 R, B., Jurispr. 1980, blz. 1789).

- 24 Ofschoon een ambtenaar tegenwerpingen mag formuleren tegen het in artikel 21 van de regeling bedoelde ontwerp-besluit wanneer hij om bijeenroeping van de medische commissie verzoekt, is deze commissie bevoegd om een advies uit te brengen over alle haar door de administratie voorgelegde relevante elementen die bij de beoordeling vanuit medisch oogpunt een rol spelen. Derhalve kan enkel het op het medisch advies gebaseerde besluit als definitief worden beschouwd, ook wat de elementen betreft die reeds voorkwamen in het ontwerp-besluit en die de betrokkene in zijn verzoek om raadpleging van de medische commissie niet heeft betwist.
- 25 Nu verzoeker in de onderhavige zaak om raadpleging van de medische commissie heeft verzocht, diende verweerster hem na afloop van die procedure in kennis te stellen van een besluit dat duidelijk de verschillende elementen voor de berekening van zijn invaliditeitsuitkering aangaf, met inbegrip van die welke hij niet had betwist en ten aanzien waarvan de medische commissie het ontwerp-besluit had bevestigd.
- 26 Het Gerecht dient dus in de tweede plaats na te gaan, of de besluiten van 15 juli 1988 en 6 november 1990, wat de vaststelling van de berekeningsgrondslag van verzoekers invaliditeitsuitkering betreft, in het licht van voormelde beginselen voor hem bezwarend waren.

- 27 In dit verband stelt het Gerecht vast, dat in die twee besluiten wordt uitgegaan van de betwiste berekeningsgrondslag, doch dat daarin de in aanmerking genomen periode noch de berekeningen worden vermeld, welke gegevens nochtans essentiële onderdelen zijn van elk besluit op grond van artikel 73, lid 2, sub b en c, Ambtenarenstatuut. De administratie diende hem dus overeenkomstig de beginselen van artikel 25 Ambtenarenstatuut en artikel 26 van de regeling het besluit tot vaststelling van de litigieuze berekeningsgrondslag mee te delen. Het ging om de vaststelling van geldelijke rechten, zodat van verzoeker niet kon worden verwacht, dat hij, vertrekkende van de hem bij de besluiten van 15 juli 1988 en 6 november 1990 toegekende uitkering, zelf zou uitrekenen van welke datum de administratie ter zake van de aanvang van zijn beroepsziekte is uitgegaan.
- 28 Nu aan betrokkene niet vooraf een besluit is meegedeeld waaruit duidelijk en expliciet de essentiële elementen voor de berekening van zijn invaliditeitsuitkering blijken, moet de afrekening van 29 januari 1991 wat de vaststelling van de berekeningsgrondslag betreft, als het bezwarende besluit worden beschouwd.
- 29 Het onderhavige beroep is dus terecht tegen de afrekening van 29 januari 1991 gericht, is binnen de in artikel 91 Ambtenarenstatuut gestelde termijn en na een regelmatige administratieve procedure ingesteld, en moet ontvankelijk worden verklaard.

Ten gronde

Argumenten van partijen

- 30 Verzoeker voert een enig middel aan, ontleend aan schending van artikel 73, lid 2, sub b en c, Ambtenarenstatuut. Hij verwijt de Commissie, dat zij als berekeningsgrondslag van de invaliditeitsuitkering de twaalf maanden vóór juli 1978 heeft genomen en niet de twaalf maanden vóór oktober 1982, hoewel het ongeval dat de invaliditeit van beroepsmatige oorsprong heeft veroorzaakt, zich in oktober 1982 en niet in 1978 heeft voorgedaan. Verzoeker vraagt zich af, of eigenlijk niet moet worden uitgegaan van maart 1985, tijdstip van zijn eerste werkonderbreking. In haar besluit van 20 september 1991 waarbij zij verzoekers klacht afwees, erkende de Commissie, dat „de datum voor de berekening van de betrokken uitkering in de

huidige stand van het gemeenschapsrecht wordt vastgesteld aan de hand van een specifiek feit (het ongeval)". Bekijkt men zijn loopbaan, dan kunnen als specifieke feiten alleen in aanmerking worden genomen het incident van 6 oktober 1982 dat uiteindelijk tot zijn ontslag heeft geleid, en nog later, zijn eerste werkonderbreking, in maart 1985. Ook al zou het incident van 1982 een rechtstreeks gevolg zijn van de moeilijkheden in zijn beroepsleven, dan nog zijn die moeilijkheden geen specifiek feit en evenmin een „ongeval" in de zin van artikel 73, lid 2, sub b.

- 31 Tot staving van zijn zienswijze refereert verzoeker aan het rapport van professor R. De Buck van 11 februari 1987, naar luid waarvan „de psychische toestand van F. in oktober 1982 ten gevolge van [voornoemd incident] aanmerkelijk was verslechterd, en hij gedragsstoornissen van kennelijk psychopathologische aard vertoonde. Ik situeer het begin van zijn blijvende invaliditeit, die duidelijk verband houdt met zijn bijzonder stresserende beroepsleven, gelet op zijn predispositie, dan ook in oktober 1982." In dezelfde lijn wordt in een attest van het hoofd van de afdeling „Ziektekosten- en ongevallenverzekering" van de Commissie van 6 juni 1990 (bijlage 10 bij het verzoekschrift) gesteld, dat „zijn eerste arbeidsongeschiktheid bij de Gemeenschappen die in verband moet worden gebracht [met de door de medische commissie vastgestelde blijvende gedeeltelijke invaliditeit van F.], van oktober 1982 dateert". Verzoeker stelt voorts, dat zijn aanwerving in 1978 en zijn aanstelling in vaste dienst per 1 april 1980 aantonen, dat zijn geestelijke gezondheid destijds niet te wensen overliet. Daarenboven zijn de adviezen van de medische deskundigen ook na het incident van 1982 niet eensluidend, zoals blijkt uit het bij het advies van de medische commissie gevoegde deskundigenrapport van 29 oktober 1982, waarin betrokkene geestelijk gezond is verklaard.

- 32 Volgens de Commissie is het beroep kennelijk ongegrond. Verzoeker betwist niet dat, wanneer de invaliditeit niet het gevolg is van een „ongeval", is uit te gaan van de datum van het ontstaan van de andere, met een ongeval gelijk te stellen werk-omstandigheden die aan de oorsprong liggen van de invaliditeit, en niet van de datum van de latere verergering ervan. Op grond van de eensluidende conclusies van de medische deskundigen is uitgegaan van 1 juli 1978. De Commissie baseert zich in dit verband op het onderzoeksrapport van professor R. De Buck, die vaststelt, „dat het wel degelijk in het kader van zijn activiteiten bij de Europese Gemeenschappen is, dat F. het geleidelijk steeds moeilijker krijgt om zich aan te passen. Men kan dus stellen dat de bestaande psychologische toestand vanaf 1978 stilaan is verergerd. De psychische toestand van F. begint thans een weerslag te

hebben op zijn arbeidsvermogen.” Deze opvatting is bevestigd in het rapport van de medische commissie van 26 mei 1988, waarin is vastgesteld dat „in 1978 de psychische toestand [van betrokkene] door de moeilijkheden in zijn beroepsleven achteruit begon te gaan, wat ook blijkt uit de rapporten van zijn hiërarchieke meerderen.” De conclusie van de medische commissie luidde, dat „de datum vanaf welke de reeds bestaande ziekte is verergerd, bepaald kan blijven op 1 juli 1978. Vanaf die datum begon de psychische toestand van F. een weerslag te hebben op zijn arbeidsvermogen.”

- 33 De keuze van 1 juli 1978 als beginpunt van verzoekers beroepsziekte is trouwens in overeenstemming met het arrest van 26 september 1990, waarin het Gerecht heeft erkend, dat de medische commissie rechtens genoegzaam heeft aangetoond dat de verergering van verzoekers invaliditeit na het incident van 1982 is veroorzaakt door zijn eerdere werkzaamheden als ambtenaar (zaak T-122/89, F., reeds aangehaald, r. o. 14). De Commissie stelt bovendien, dat verzoeker, waar hij in de onderhavige zaak betoogt dat zijn beroepsziekte in 1982 begonnen is, in tegenpraak komt met de door hem in zaak T-122/89 verdedigde stelling, dat de verergering van zijn invaliditeit na het incident van 1982 is terug te voeren op zijn eerdere werkzaamheden als ambtenaar. Een dergelijke houding druist volgens de Commissie in tegen het in het arrest van het Hof van 9 juli 1981 (gevoegde zaken 59/80 en 129/80, Turner, Jurispr. 1981, blz. 1883, r. o. 35 en 36) gehuldigde beginsel van goede trouw.

Beoordeling door het Gerecht

- 34 Om te beginnen zij eraan herinnerd, dat artikel 73, lid 2, sub c, dat onder verwijzing naar hetzelfde lid, sub b, de berekeningswijze van de uitkering bij blijvende gedeeltelijke invaliditeit vaststelt, in de „uitkering aan de betrokkene (voorziet) van een kapitaal gelijk aan acht maal zijn jaarlijkse basissalaris, berekend op de grondslag van zijn maandelijks salaris, toegekend over de twaalf maanden voorafgaande aan het ongeval”, waarop een coëfficiënt wordt toegepast die gelijk is aan het percentage van zijn invaliditeit van beroepsmatige oorsprong.
- 35 Uit voormelde bepalingen volgt, dat artikel 73 in lid 1 uitdrukkelijk bepaalt, dat de ambtenaar met ingang van de dag zijner indiensttreding verzekerd is tegen zowel

uit beroepsziekten als uit ongevallen voortvloeiende risico's, en dat inzake de berekeningswijze van de invaliditeitsuitkering als beginsel wordt gesteld, dat wordt uitgegaan van de datum van het „ongeval”, doch dat niet is gepreciseerd van welke datum is uit te gaan voor de vaststelling van de berekeningsgrondslag van de invaliditeitsuitkering in het geval van een beroepsziekte die de betrokkene bij de uitoefening van zijn beroepswerkzaamheden heeft opgelopen en die de oorzaak is van een voortdurende achteruitgang van zijn gezondheid.

36 Voor de datum van de met een „ongeval” in de zin van artikel 73, lid 2, sub b en c, gelijk te stellen arbeidsomstandigheden die de verslechtering van de gezondheidstoestand van een ambtenaar hebben veroorzaakt, moet derhalve worden uitgegaan van het stelsel waarin het Statuut voorziet ter dekking van het risico van ongevallen en beroepsziekten. Zo gezien, zijn de in artikel 73 bedoelde uitkeringen socialezekerheidsuitkeringen en geen uitkeringen ter vergoeding van schade in het kader van een vordering wegens burgerlijke aansprakelijkheid. Volgens vaste rechtspraak gaat het derhalve om forfaitaire bedragen die worden berekend aan de hand van de blijvende gevolgen van het ongeval (arrest Hof van 21 mei 1981, zaak 156/80, Morbelli, Jurispr. 1981, blz. 1357, r. o. 37, en arrest Gerecht van 28 februari 1992, zaak T-8/90, Colmant, Jurispr. 1992, blz. II-469, r. o. 35).

37 In geval van een beroepsziekte is er dus van uit te gaan, dat de datum van het „ongeval” in de zin van voornoemde bepalingen de datum is van de arbeidsomstandigheden die aan de oorsprong liggen van de aan de beroepswerkzaamheden van de ambtenaar te wijten verslechtering van zijn gezondheid. Deze redenering ligt in de lijn van het arrest van 28 februari 1992, waarin het Gerecht oordeelde, dat de verergering van de letsels na een ongeval geenszins met een nieuw ongeval kan worden gelijkgesteld (zaak T-8/90, Colmant, reeds aangehaald, r. o. 28).

38 Voorts moet worden opgemerkt, dat de vaststelling van de datum van de feiten die een beroepsziekte hebben veroorzaakt, op grond van een medische beoordeling dient plaats te vinden. De medische procedure in het kader waarvan deze datum wordt vastgesteld, strekt ertoe te bepalen of de arbeidsvoorwaarden binnen de

instelling de oorzaak waren van de verergering van de gezondheidstoestand van de ambtenaar die tot zijn arbeidsongeschiktheid heeft geleid. Om deze datum te kunnen vaststellen, moet worden gepreciseerd welke arbeidsomstandigheden tot die verergering hebben geleid, en dient tegelijkertijd de beroepsmatige oorsprong van de ziekte te worden vastgesteld.

- 39 Volgens vaste rechtspraak moeten de eigenlijke medische beoordelingen van de medische commissie als definitief worden beschouwd wanneer zij onder regelmatige omstandigheden tot stand zijn gekomen. Bovendien reikt het toezicht van het Gerecht op die beoordeling niet verder dan de vaststelling of het medisch rapport al dan niet een logisch verband legt tussen de medische vaststellingen en de daaraan verbonden conclusies (arresten Hof van 29 november 1984, zaak 265/83, Suss, Jurispr. 1984, blz. 4029, r. o. 9-15, en 19 januari 1988, zaak 2/87, Biedermann, Jurispr. 1988, blz. 143, r. o. 8, en arresten Gerecht van 12 juli 1990, zaak T-154/89, Vidrányi, Jurispr. 1990, blz. II-445, r. o. 48, en 26 september 1990, zaak T-122/89, F., reeds aangehaald, r. o. 14-16).
- 40 In de onderhavige zaak stelt het Gerecht vast, dat de medische commissie het beginpunt van de beroepsziekte van verzoeker, die in 1975 in dienst van de Commissie is getreden, op 1 juli 1978 heeft bepaald, op grond van de volgende vaststellingen in punt E („Bespreeking”) van haar rapport: „in 1978 begon zijn psychische toestand door de moeilijkheden in zijn beroepsleven achteruit te gaan, wat ook blijkt uit de rapporten van zijn hiërarchieke meerderen. Op dat moment is zijn arbeidsvermogen voor het eerst echt aangetast.” In haar advies kwam de commissie namelijk tot de conclusie, dat de datum vanaf welke de (bij de indiensttreding van verzoeker bij de Commissie) reeds bestaande ziekte is verergerd, op 1 juli 1978 bepaald kon blijven. Vanaf die datum begon de psychische toestand van F. een weerslag te hebben op zijn arbeidsvermogen.
- 41 In die omstandigheden is het Gerecht van oordeel, dat de medische commissie genoegzaam heeft aangetoond dat de datum van de omstandigheden die tot de aan verzoekers beroepswerkzaamheden te wijten verergering van zijn ziekte hebben geleid, op 1 juli 1978 moet worden bepaald.

42 Verzoekers stelling, dat de specifieke arbeidsomstandigheden die tot de aan zijn beroepswerkzaamheden te wijten verergering van zijn gezondheidstoestand hebben geleid, van 1982 dateren, is in strijd met de conclusies van de medische commissie, en kan dus niet worden aanvaard. Uit die conclusies blijkt duidelijk en onomstotelijk, dat het door verzoeker ingeroepen incident van 1982 slechts een uiting is van de tevoren reeds ingetreden verergering van zijn gezondheidstoestand, die haar oorsprong vindt in 1978 en die later tot arbeidsongeschiktheid heeft geleid. De medische commissie heeft immers duidelijk het oorzakelijk verband aangetoond tussen de op verzoekers beroepsuitoefening terug te voeren verslechtering van zijn gezondheidstoestand nog vóór het incident van 1982, en dit incident zelf, dat tot een verergering van zijn invaliditeit met 18 % heeft geleid. In haar rapport heeft zij geconstateerd, „dat de patiënt op het ogenblik van de feiten kennelijk zijn zelfbeheersing verloren had, wat symptomatisch is voor zijn ziekte-toestand. Onzes inziens is duidelijk, dat de feiten van 6 oktober 1982 een rechtstreeks gevolg zijn van de moeilijkheden op het werk waarmee de patiënt sedert verschillende jaren heeft af te rekenen. Het hem verweten agressieve gedrag is een uiting van zijn psychische aandoening en maakt daarvan deel uit (...) Wij zijn dus van mening, dat de blijvende gedeeltelijke invaliditeit zoals wij ze in onze conclusies hebben geraamd, volledig is terug te voeren op de arbeidsomstandigheden waarmee F. bij de uitoefening van zijn functie geconfronteerd is geweest en die de hoofdoorzaak waren van de verslechtering van een tevoren reeds bestaande aandoening.” Juist op grond van dit oorzakelijk verband tussen de beroepsziekte waarvan de medische commissie het ontstaan in 1978 situeert, en het incident van 1982 dat een bijkomende arbeidsongeschiktheid van 18 % heeft veroorzaakt, heeft het Gerecht in zijn arrest van 26 september 1990 geoordeeld, dat de medische commissie rechtens genoegzaam heeft aangetoond, dat de verergering van verzoekers invaliditeit met 18 % van beroepsmatige oorsprong is.

43 In die omstandigheden kan het Gerecht enkel vaststellen, dat de Commissie, waar zij als aanvangsdatum van de aan verzoekers beroepswerkzaamheden te wijten verergering van zijn gezondheidstoestand uitgaat van 1 juli 1978, de juiste juridische gevolgtrekkingen heeft verbonden aan het door de medische commissie op regelmatige wijze uitgebracht medisch advies.

44 Mitsdien moet het onderhavige beroep worden verworpen.

Kosten

45 Ingevolge artikel 87, lid 2, van het Reglement voor de procesvoering van het Gerecht moet de in het ongelijk gestelde partij in de kosten worden verwezen, wanneer dit is gevorderd. Ingevolge artikel 88 van het Reglement voor de procesvoering blijven de kosten door de instellingen ter zake van beroepen van personeelsleden van de Gemeenschappen gemaakt, evenwel te hunnen laste.

HET GERECHT VAN EERSTE AANLEG (Vierde kamer),

rechtdoende:

1) Verwerpt het beroep.

2) Verstaat dat elk der partijen de eigen kosten zal dragen.

Bellamy

Saggio

Briët

Uitgesproken ter openbare terechtzitting te Luxemburg op 14 januari 1993.

De griffier

De president van de Vierde kamer

H. Jung

C. W. Bellamy